

Nummer: 2227
Titel: Særtransport
Kort titel: Særtransport
Status: GOD
Godkendelsesperiode: 02-06-2009 og fremefter

Beskrivelse af jobområdet

Definition af jobområdet

Inden for særtransportområdet udføres transport af udeleligt gods i dertil indrettede og særligt godkendte køretøjer. Medarbejderen skal inden for dette jobområde transportere gods, der medfører overskridelse af Å©n eller flere af bestemmelserne i bekendtgørelse om køretøjers største bredde, længde, højde, vægt og akseltryk (dimensionsbekendtgørelsen). Det betyder, at medarbejderen skal sikre sig, at der til den aktuelle transport er givet en særtransporttilladelse fra Vejdirektoratet.

Medarbejderen har bl.a. som opgave og ansvarsområde at sikre sig, at det er den korrekte type tilladelse, der er udstedt fra vejdirektoratet til en specifik transport. Medarbejderen skal i den forbindelse kunne skelne mellem flere typer tilladelser.

Tilladelse kan udstedes som en generel tilladelse for et bestemt tidsrum af højst fem år eller som en strækningstilladelse for et bestemt tidsrum af højst fem år, samt som engangstilladelse.

Ved dokumentation for gentaget særtransportbehov, kan Vejdirektoratet, på baggrund af en konkret vurdering, udstede generel tilladelse til kørsel med omfangsrige særtransporter, hvis længde, bredde eller højde ikke overstiger henholdsvis 30,00 m, 3,65 m eller 4,10 m.

Generel tilladelse til kørsel på Tungvogns Vejnettet kan udstedes til tunge særtransporter, hvis køretøjets eller vogntogets klasse ikke overstiger klasse 100 i henhold til Vejdirektoratets klassificeringssystem for særtransporter.

Ved dokumentation for gentaget særtransportbehov ad samme rute, kan Vejdirektoratet i begrænset omfang, på baggrund af en konkret vurdering, udstede strækningstilladelser med større dimensioner og større klasse end ovenfor nævnte

Medarbejderen yder den nødvendige indsats, hvis der sker uheld i forbindelse med transporten, og skal i sit daglige arbejde forholde sig aktivt til at mindske arbejds- og belastningsskader, og styrke egen sundhed på baggrund af sin viden om ergonomi, hvordan fysiske og psykiske belastningsfaktorer kan påvirke det enkelte menneske, og hvordan adfærd og holdninger kan påvirke arbejdslivet.

Medarbejderen skal, særligt på strækninger af længere varighed, sikre sig mod overfald ved at vælge hensigtsmæssige overnatningssteder og ved en sikkerhedsbevidst adfærd.

Medarbejderen er i sit daglige virke desuden bevidst om de sikkerhedskrav, som er en følge af den intensiverede kamp mod terrorisme, kriminalitet og menneskesmugling.

Jobområdet omfatter følgende brancheområder:

- Særtransport med vindmøller og vindmølledele.
- Særtransport både og skibsdele.
- Særtransport med større maskiner eller maskindele såsom borehoveder til tunneler.
- Særtransport med togstammer, entreprenørmaskiner og andre større køretøjer, der ikke kan transporteres på anden vis.
- Særtransport af affalds- og kornsiloer og andet materiel og udstyr til produktionsvirksomheder.
- Særtransport af brosektioner og øvrige bygningskonstruktioner eller dele heraf.
- Særtransport af øvrige lignende udeleligt gods.
- Førere af ledsagebiler.

Inden for alle disse brancheområder udføres såvel national som international særtransport.

Særtransport udføres for fremmed regning (vognmandskørsel) eller egen regning (firmakørsel).
Der skønnes at være beskæftiget ca. 1800 medarbejdere inden for jobområdet.

Typiske arbejdspladser inden for jobområdet

Virksomhederne inden for jobområdet spænder fra mellemstore til internationale virksomheder til enkeltmands vognmandsforretninger.

De typiske arbejdspladser inden for jobområdet er:

- Chauffør- og ledsagebil arbejdspladser, hvor der primært udføres operative og visse administrative opgaver.

- Mellemleder arbejdspladser, hvor der varetages kørselsforvaltning.

- Arbejdspladser for disponenter og selvstændige vognmænd.

På virksomheder inden for jobområdet anvendes forskellige typer af køretøjer til de forskellige opgaver.

Der anvendes køretøjer af typerne mobilkran, trækker/trailer, forvogn/anhænger, sværgodstrækkere, sættevogne, bloksættevogn, blokpåhængsvogn, dolly eller blokvognsdolly, modulvogntog, og specialbyggede blokvogne der ofte er forsynet med løse ladsektioner og mange aksler til transport af feks. entreprenørmaskiner, både, vindmøller, vindmølledele mm. Ledsagebiler er normalt køretøjer med tilladt totalvægt under 3.500 kg

Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet

De fleste medarbejdere inden for særtransporter har opnået kompetencen gennem en kombination af virksomhedsopklæring og deltagelse på kurser. Mange har AMU's grunduddannelse for godschauffører som baggrund. Ca. 30 % har en faglært uddannelse inden for et andet fag, og ca. 5 % har en faglært uddannelse som chauffør.

Særtransportchauffører skal være i besiddelse af gyldigt kørekort til kat. B (personbil under 3.500 kg), kat. C1 eller (lastbil over 3.500 til og med 7500 kg) eller et kørekort C (lastbil over 7500 kg og typisk også kat. E (påhængskøretøj over 750 kg).

Færdselsstyrelsen har desuden fastsat krav om en grundlæggende kvalifikationsuddannelse i forbindelse med førstegangserhvervelse af kørekort til køretøjer over 3.500 kg. For unge under 21 år er der desuden fastsat særlige myndighedskrav til at føre køretøjer over 3.500 kg, og der er som udgangspunkt fastsat krav for alle førere af køretøjer over 3.500 kg om efteruddannelse. Færdselsstyrelsen fastsætter krav til personer, der ønsker tilladelse til at drive vognmandsvirksomhed.

Der er fastsat myndighedskrav af Færdselsstyrelsen gennem lovgivning om ledsagebiler. Bekendtgørelsen giver mulighed for, at personer, som har gennemgået en særlig uddannelse, kan opnå ret til at regulere færdslen i forbindelse med særtransportopgaver. Det betyder, at de fleste operative medarbejdere skal gennemføre en lovpligtig uddannelse.

Når medarbejdere foretager et jobskifte, sker det meget ofte inden for jobområdet. I nogle tilfælde skiftes dog til et job som chauffør inden for godstransport.

Enkelte chauffører ansættes som mellemledere med funktion som kørselsledere eller disponenter.

Mellemledere og feks. kørselsforvaltere - bliver ofte rekrutteret blandt de chauffører, som har erhvervet sig teoretiske kvalifikationer eller blandt de administrative medarbejdere.

De fleste medarbejdere, der søger eller som allerede har beskæftigelse inden for jobområdet, har generelle og personlige kompetencer, specifikt læse-, skrive-, regne- og IT-kompetencer, så de kan og varetage kontrol- og planlægnings- og beregningsopgaver. Medarbejdere i virksomheder, der udfører international særtransport, har behov for en del fremmedsprogsfærdigheder.

De typiske operative medarbejdere inden for jobområdet er mænd. Generelt tiltrækker brancheområdet meget erfarne chauffører, hvorfor særtransportchauffører generelt har en højere gennemsnitsalder end chauffører hos andre sammenlignelige brancheområder.

Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet

Særtransportschaufføren arbejder typisk i teams, hvilket vil sige i mindre selvstyrende grupper, med en stor grad af kundekontakt og megen kontakt til myndigheder. Arbejdstiderne er vekslende og med meget store krav til fleksibilitet.

Medarbejderen skal i høj grad kunne klare at tilpasse løsningen af transportopgaven til uforudsete situationer.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Eftersyn og vedligehold af transportmateriel samt udførelse af rationel, defensiv, sikker og økonomisk kørsel

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen kan efterse og foretage den vedligeholdelse, som transportmateriellets manual, virksomhedens politik og de til enhver tid gældende myndighedskrav for området foreskriver.

Medarbejderen kan vurdere, hvornår der skal rekvireres reparation af materiel.

Medarbejderen kan udføre ruteplanlægning, så at særtransporten lever op til alle til enhver tid gældende regler inden for særtransport, køre- og hviletider, arbejdstidsregler, færdselsregler mv. Og således, at kravet om en rationel transport i forhold ovenstående regler og retningslinjer kan gennemføres.

Medarbejderen kan udføre defensiv og hensynsfuld kørsel. Medarbejderen kan forholde sig aktivt til at mindske arbejds- og belastningsskader, og styrke egen sundhed på baggrund af sin viden om ergonomi, hvordan fysiske og psykiske belastningsfaktorer kan påvirke det enkelte menneske, og hvordan adfærd og holdninger kan påvirke arbejdslivet.

Medarbejderen kan udføre sikker, risikobevist og uheldsforebyggende køre stil med sikkerhed for det gods, der transporteres samt materiel og øvrige trafikanter. Medarbejderen har en grundlæggende forståelse for elementær sikkerhed på arbejdspladsen, så vedkommende kan anvende sin viden ved løsning af opgaver, som indebærer sikkerhedsmæssige risici.

Medarbejderen kan med køreteknisk indsigt udføre transporter energi- og miljørigtigt, så miljøet belastes mindst muligt af transporten, samt at de økonomiske omkostninger ved transporten holdes inden for den ramme, der er nødvendig.

Medarbejderen har gode læse- og regne færdigheder og grundlæggende kendskab til IT, så at tilladelser, regler og dokumenter, der findes anvendelse for inden for særtransport, kan håndteres. Medarbejderen kan navigere inden for den elektroniske teknologi for at holde sig opdateret inden for skiftende regler. Desuden er der behov for IT-færdigheder i forbindelse med anvendelse af dokumenter, der knytter sig til særtransport.

I mange tilfælde forudsættes det, at medarbejderen kan læse og forstå dokumenter på engelsk eller tysk, fransk og spansk.

Teknologi og arbejdsorganisering

Teknologien, som anvendes i forbindelse med særtransport, er i konstant udvikling.

Mange særtransporter udføres i teams, som minimum består af en særtransportchauffør og en ledsagebil, men der er ofte flere personer involverede i transporterne, idet der ofte er flere blokvoogne og ledsagebiler involveret i en transport.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Særtransportchaufføren skal være i besiddelse af gyldigt kørekort til kat. B (personbil under 3.500 kg), kat. C (lastbil over 3.500 kg) og typisk også kat. E (påhængskøretøj over 750 kg) samt de kvalifikationsbeviser, der knytter sig til de enhver tid gældende regler inden for ledsagebiler.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle operative medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Godshåndtering på særtransporter

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen kan udføre sikker godshåndtering, herunder:

- Foretage korrekt fordeling af lasten på køretøjerne.
- Foretage sikker af- og pålæsning af gods med anvendelse af forskellige og til lejligheden passende typer af hjælpeudstyr.
- Surre og stuve lasten korrekt efter gældende regler, samt anvende forskellige surrings- og stuvningsmaterialer, hydrauliske lad- og læssesystemer.
- Kunne læse - og anvende tilladelser på dansk, engelsk, tysk, fransk og spansk.

Kompetencen til at foretage sikker godshåndtering opnås enten gennem oplæring i virksomheden eller gennem en kombination af kompetencegivende uddannelse og virksomhedsoplæring.

Teknologi og arbejdsorganisering

Teknologien, som anvendes i forbindelse med godshåndtering, er i konstant udvikling, og det er stadig alene særtransportchaufførens ansvar, at godshåndteringen bliver udført korrekt og sikkert. I nogle tilfælde medvirker terminalarbejdere ved af- og pålæsning, men det er særtransportchaufførens ansvar at påse og kontrollere, at der efterfølgende kan fortages en sikker transport.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

De fleste operative medarbejdere inden for jobområdet skal beherske disse kompetencer.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Kendskab til særtransportområdets konkurrenceforhold, organisering og økonomi

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen har forståelse for de økonomiske sammenhænge i en transportvirksomhed, herunder især hvordan den enkelte transportydelse påvirker den samlede økonomi i virksomheden. Den enkelte medarbejder bliver bevidst om de økonomiske konsekvenser af sit ansvar i den samlede logistikkæde. Medarbejderen har grundlæggende kendskab til driftsøkonomiske principper, f.eks. faste og variable omkostninger.

Medarbejderen har indsigt i særtransportområdets konkurrenceforhold og organisering.

Teknologi og arbejdsorganisering

I mange virksomheder er der i lastbilen mulighed for aflæsning af drifts- og vedligeholdelsesomkostninger mv. Dette stiller krav til medarbejderens IT-kvalifikationer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Alle medarbejdere skal besidde disse kompetencer.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Levering af kvalitet og service inden for særtransportområdet

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen kan levere god kundeservice efter virksomhedens principper og standarder, - herunder afværge konflikter i forhold til kunder, kolleger og samarbejdspartnere. Denne service kan også leveres over for udenlandske kunder og samarbejdspartnere.

Medarbejderen kan levere den rette kvalitet i udførelsen af sit arbejde og sine funktioner i henhold til virksomhedens kvalitetsstandarder. Det er vigtigt, at medarbejderen kender egen virksomheds kvalitetsnormer og -system samt servicekoncept.

Medarbejderen skal have en god forståelse for virksomhedens, kollegers og samarbejdspartneres kulturelle forskelligheder.

Medarbejdere er i besiddelse af den fleksibilitet og samarbejdsevne mv., som gør, at arbejdet kan udføres med høj kvalitet og stor grad af service, og forstår betydningen af den personlige fremtræden over for virksomhedens kunder og samarbejdspartnere.

De fleste medarbejdere har en bred kundekontakt og fungerer som virksomhedens ansigt udadtil. Der arbejdes ofte med stramme deadlines og med en vis sikkerhedsrisiko for personer og materiel.

Teknologi og arbejdsorganisering

Kvalitetsstyrings og -sikringssystemer er normale styringsparametre hos operatørerne og er under fortsat teknologisk udvikling.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kundeservice og samarbejdsevne er af afgørende betydning for alle virksomheder inden for området. Derfor skal kompetencen beherskes af alle medarbejdere, der har kundekontakt.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Planlægning og gennemførelse af transporter

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen kan planlægge og gennemføre særtransporter lokalt, nationalt og internationalt og altid i tæt samarbejde med myndigheder. Medarbejderen har en grundlæggende læsekompetence. Medarbejdere skal kunne anvende IT-kommunikationsudstyr og PC. Medarbejderen kan anvende sit kendskab til logistik ved planlægning og gennemførelse af sine arbejdsopgaver.

Teknologi og arbejdsorganisering

Teknologien, som anvendes til at beherske kompetencen med, strækker sig fra færdighed i at slå op i kortbøger over at kunne foretage en rationel ruteplanlægning til at kunne anvende ruteplanlægningsværktøjer samt navigationsudstyr. En stor del af den information medarbejderne har brug for vil fremgå af de tilladelser, der er udstedt af myndighederne for området. Det er dog medarbejderes ansvar at sikre, at det, som står i tilladelsen, også kan gennemføres i praksis under hensyn til sikkerhed for gods og personer.

De operative medarbejdere skal være i besiddelse af denne kompetence på grundlæggende niveau, men flere og flere skal fx kunne anvende avanceret navigationsudstyr og IT-systemer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Alle operative medarbejdere inden for jobområdet skal beherske denne kompetence. De fleste administrative medarbejdere, alle mellemledere og selvstændige skal beherske denne kompetence.

Aktuelt tilkoblede mål

Niveau kan angives ved enkeltfag.

Nummer, niveau og titel	EUU	Varighed i dage	Tilknyttet i perioden
20996 Digitale kompetencer til online undervisning	AL	1,0	21-12-2022 og fremefter
22499 Dansk som andetsprog F/I, alm. niv., integreret	AP	40,0	11-12-2024 og fremefter
22506 Dansk som andetsprog F/I, basis, integreret	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
22507 Dansk som andetsprog F/I, udv. niv., integreret	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
22508 Fagunderstøt. dansk som andetsprog F/I, integreret	AP	10,0	16-12-2024 og fremefter
25000 RKV før erhvervsuddannelse for voksne	AP	5,0	01-01-2017 og fremefter
40392 Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	01-07-2013 og fremefter
40533 Introduktion til et brancheområde (F/I)	AP	40,0	01-07-2013 og fremefter
40534 Arbejdsmarked, it og jobsøgning (F/I)	AP	40,0	01-07-2013 og fremefter
43343 Praktik for F/I	AP	48,0	01-01-2010 og fremefter
44978 Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd	AD	5,0	01-07-2013 og fremefter
44979 Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd	AD	5,0	01-07-2013 og fremefter
45111 Blokvognskørsel	AK	5,0	01-01-2010 og fremefter
45215 Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	09-01-2015 og fremefter
45347 Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	09-01-2015 og fremefter
45511 Faglig læsning	AP	2,0	09-01-2015 og fremefter
45536 Faglig skrivning	AP	3,0	09-01-2015 og fremefter
45545 Dansk som andetsprog F/I, basis, fagr. forløb	AP	40,0	09-01-2015 og fremefter
45567 Dansk som andetsprog F/I, alm. niv., fagr. forløb	AP	40,0	09-01-2015 og fremefter
45569 Dansk som andetsprog F/I, udv. niv., fagr. forløb	AP	40,0	09-01-2015 og fremefter
45571 Fagunderstøttende dansk som andetsprog F/I	AP	10,0	09-01-2015 og fremefter
45572 Dansk som andetsprog for F/I, basis	AP	40,0	01-01-2010 og fremefter
45573 Dansk som andetsprog for F/I, alment niveau	AP	40,0	01-01-2010 og fremefter
45574 Dansk som andetsprog for F/I, udvidet niveau	AP	40,0	01-01-2010 og fremefter
47656 Blokvognskørsel omfangsrigt gods	AK	2,0	08-05-2017 og fremefter
47668 Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	01-07-2013 og fremefter
47669 Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	01-07-2013 og fremefter
47670 Faglig læsning	AP	2,0	01-07-2013 og fremefter
47671 Faglig skrivning	AP	3,0	01-07-2013 og fremefter
47865 Færdselsregulering i forbindelse med særtransport	AK	5,0	25-08-2014 og fremefter
48012 Instruktører og elever i praktikcentret	AP	2,0	18-12-2014 og fremefter
48013 Mål og læring i praktikcentret	AP	2,0	18-12-2014 og fremefter
48049 Arbejdsmiljø 1 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	20-04-2015 og fremefter
48050 Arbejdsmiljø 2 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	20-04-2015 og fremefter
48147 Suppleringskursus færdselsregulering særtransport	AK	2,0	24-06-2015 og fremefter
48467 Blokvognskørsel tung transport	AK	2,0	24-04-2017 og fremefter
48569 Introduktion til det danske arbejdsmarked (F/I)	AP	5,0	29-06-2017 og fremefter
48626 Ajourføring for særtransportchauffører	AK	2,0	08-11-2017 og fremefter
48660 EU-Efteruddannelse for godschauffører - oblig.del	AK	2,0	09-01-2018 og fremefter
49995 EUD-Oplæringsvejledning for den uddannelsesansvarl	AF	1,0	17-08-2022 og fremefter
49998 EUD-Oplæringsvejledning for den daglige oplærer	AF	1,0	17-08-2022 og fremefter